

Minnesanteckningar

Värmlandsrådet 4 maj 2023

Plats: Selma Spa, Sunne

Inledning

Åsa Johansson, ordförande och Henrik Frykberger vice ordförande i Värmlandsrådet hälsar välkomna till förmiddagens möte som hålls i anslutning till Nya Perspektivs årliga seminarium.

Oslo-Stockholm 2.55 AB

Jonas Karlsson, VD

Oslo– Stockholm 2.55 handlar om att knyta samman Sverige och Norge med dess unika relation i kultur, handel och säkerhetspolitik. Två huvudstadsregioner med starka och viktiga affärskontakter.

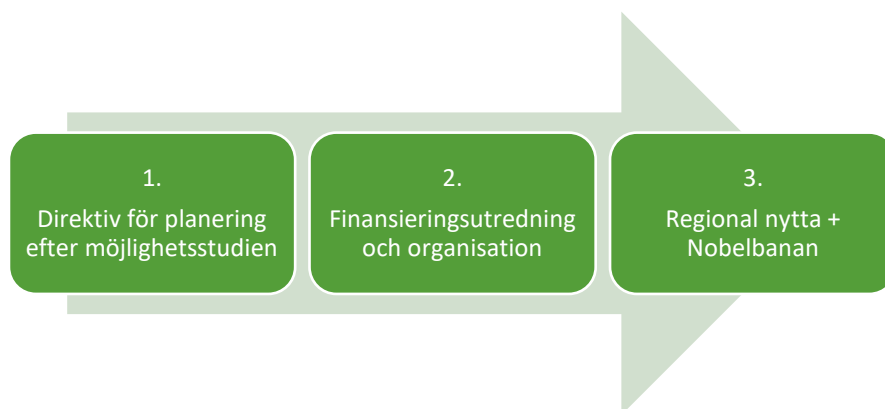
Att knyta Karlstad och Värmland till Mäljarbanan möjliggör pendling till och från, men även i Mälardalen. Oslo-Sthlm 2.55 skulle kraftig öka kapaciteten och robustheten för gods på Värmlandsbanan och till Norge. CO₂-utsläppen kan minskas med 100 000 ton årligen.

Det svenska Trafikverket har lagt fram rapporten Förslag till nationell plan transportinfrastruktur 2022-2033 och norska Stortinget gav i början av 2022 uppdrag till Jernbanadirektoratet att genomföra Mulighetsstudie, som nu är presenterad.

Studien överensstämmer med hur svenska Trafikverket antagit sina beräkningar kring kostnader, reseprognos, klimat-och affärsnyttan.

Skanska och Alstom har även de gjort utredning kring industrialiserat byggande med resultat som halverar byggtiden till 6 år med en kostnad om 30 miljarder, vilket är 15 procent lägre än de två statliga utredningarna. Trafik beräknas enligt dem till mitten av 2030-talet

Vad behövs för att komma vidare

1. Regeringarna i Sverige och Norge måste ge myndigheterna det uppdrag som föreslagits i Möjlighetsstudien Oslo-Sthlm.
2. Det finns intäkter som kan bekosta en ny Gränsbana, låt Trafikverket eller departement utreda finansiering och lämplig organisation
3. Den regionala nyttan är minst lika viktig. Mäljarbanan och Värmlandsbanan är viktiga redan nu, starta en funktionsutredning. Nobelbanan är den enda outredda delen och nyckeln för att skapa regionala nyttor. En lokaliseringsutredning behövs göras nu.

Regionala resande kommer öka mer än det långväga, finns infrastrukturen på plats så ökas tillgängligheten. Karlstad till Stockholm skulle vara möjligt med avgångar var 30 minuter. Annat exempel är Västerås med avgångar till Stockholm var 15 minut.

Tre nya rapporter utifrån kraftig politisk förskjutning och hur omvärlden ser ut Regionala pendlingsperspektivet, Godsperspektivet, Totalförsvarsperspektivet. Stråket har ur försvarsperspektiv en viktig funktion, ser mer bilder i presentationen som finns publicerad på Värmlandsrådets webbplats under aktuellt mötesdatum.

Jonas Andersson berättar att han jobbat i 6 år med OS.255 och nu möts inget ifrågasättande från myndigheter, regeringsföreträdare eller andra.

Men, hjälp behövs från kommuner och region att inkludera OS.255 i planering och i kommunikation, berätta om behov och varför OS.255 löser dem.

1 juni 2023 arrangeras ett korridorssforum i Karlstad med representanter från hela stråket, Oslo- Stockholm för fortsatt arbete med processen.

Frågor från mötesdeltagare

-Lokalpendling inom länet. Vilka förutsättningar har vi utifrån Värmlandsstrategin? Hur ska Region Värmland arbeta? Behöver lyfta frågorna kring resenärerna från ex Säffle till Arvika.

Svar:

-Infrastrukturen bestämmer ni, får vi dubbelspår kan man utveckla tågtrafiken lokalt. Jättebra att visa hur regionen vill utveckla den regionala nyttan, stärker grunden av byggnationen. Bolagets uppdrag är inte att se den lokal trafiken.

-Nyttan för Värmland måste vi prata om, vad funkar för värmlänningen. Hur bygger vi ett system så att alla i länet får nytta.

-Föreställa sig hur det blir när det är. Restider ger andra möjligheter i vardagslivet, kan ge en annan arbetsmarknad geografiskt, studenter kan plugga i andra kommuner,

-Remiss om den regional nytta är utskickad, förlängd svarstid så kommunerna ges möjlighet att politiskt förankra på hemmaplan.

Värmlands kompetensförsörjning - kompetensförsörjningsrapport och nulägesbild

Erik Evestam, Stina Höök och Ulrica Matthed Bergström, Region Värmland

Rapporten Värmlands kompetensförsörjning är en uppdatering av den kartläggning som Region Värmland publicerade 2020, vars syfte är att beskriva det värmländska kompetensförsörjningsbehovet och identifiera strukturella utmaningar som länets arbetsmarknad står inför.

På dagens möte medverkar Ulrica Matthed Bergström, kompetensförsörjningsstrateg på Region Värmland för att i korthet berätta vad kartläggningen kommit fram till.

Nedan finns länk till rapporten i helhet.

Rapport visar att Värmland står inför stora utmaningar för att säkra kompetensförsörjningsbehovet. Redan idag är bristen på kompetens påtaglig inom vissa yrken. Störst inverkan på arbetsmarknaden har digitaliseringen, krav på kompetens och snabb utveckling gör det svårare att hänga med. Kompetensförsörjningen kommer bli ett tillväxthinder.

Andra faktorer som påverkar är:

- Omvärldsläget. Branscher som drabbades under pandemin ha svårt att idag att rekrytera.
- Konkurrens om spetskompetenserna mellan branscher.
- Kompetens med erfarenhet kan vara svårt att rekrytera. Det geografiska läget påverkar. Personliga egenskaper och engagemang kan vara nyckeln för att få arbetskraft, utbildning som saknas skulle kunna ges i samband med anställning.
- Digitaliseringen kan attrahera andra grupper, krav på nya kompetenser. Gröna omställningen kräver tex utbildning på eldrivna fordon mot traditionella fossildrivna fordon, mekaniker med inriktning saknas.
- Utbildning, tillgängligt i närmiljö eller på distans.
- Samverkan – ord med röd tråd. Att få fler att vilja flytta till vårt Värmland. Ser till helhet för hela länet inte bara i den egna branschen

Kartläggningen tar även upp orsaker till arbetslöshet, hur är fördelningen mellan män och kvinnor, utbildningsnivåer etc. Rapporten i sin helhet finner ni på [Värmlands kompetensförsörjning - Region Värmland \(regionvarmland.se\)](https://regionvarmland.se/kompetensforsorjning)

Inspel från mötesdeltagare

-I Värmland finns 3800 unga mellan 16-29 år som står utanför arbetsmarknaden. Vårt gemensamma ansvar att arbeta med.

Avsaknad av godkänd gymnasiebehörighet ställer många unga utanför en fortsatt skolgång och därmed för vissa hela yrkeslivet.

-Öppna upp för lärlingsjobb och yrkesprogram.

Hög ribba för ungdomar med gymnasie- och universitetsstudier. Kommer vara en arbetstagarbrist om alla ska studera länge

-Arbetsför befolkning i Värmland kommer minska, högst osannolikt att det är annan skillnad än övriga Sverige, bortsett från storstadsregion Stockholm.

-Fler värmlänningar blir kvar i länet- pågår ett visst jobb från näringslivet. Hur får vi tillbaka de som läser på andra universitet i landet. Bör ju vara lättare att få tillbaka om de som bott här.

-Radikalt tänka om, vi måste anpassa strukturera så att det finns jobb till alla. Ta ansvar så att alla finner sin plats. Hög kravbild som inte passar alla. Fortsätter det har vi stora problem.

-Dåliga på att validera kunskap från andra länder. Utmana näringslivet i behov av språkrav, vilken nivå behövs? Säkerhetsfrågor absolut men kanske inte behöver citera Strindberg för exempelvis paketera knäckebröd på Barilla i Filipstad.

Värmland står inför en utmanande energisituation

Erik Evestam, Region Värmland och Mattias Nilsson, VD Glava Energy Center

Glava Energy Center är ett innovationskluster med Sveriges största testbädd, innovationscenter och utbildningsleverantör inom solenergi, solceller och energisystem. Här finns norra Europas största testanläggning för solenergi och solceller och är landets

största oberoende utbildningsleverantör inom området. Med nära 70 medlemmar verkar de för och inom ett brett kompetensnätverk som omfattar entreprenörer, akademi, industri, startups och offentlig sektor. På dagens Värmlandsråd medverkar Magnus Nilsson, VD för att berätta mer om verksamheten.

Vid Glava Energy Center arbetar ett tiotal personer med projektledning, innovationsteknik, utbildningsutveckling, koordinering och kommunikation.

Verksamheten är kopplad till ett Advisory Board med en bredd av forskare inom olika områden vid Karlstads universitet och en styrelse full av branscherfarenhet.

Klimatfrågor mer och mer aktuella.

Unga är miljömedvetna, företagare, kommun och region ser behov och vikt av kundgrupper och med det har energisituationen i Värmland behov av lokalt energiledarskap. För att arbeta med frågorna har en styrgrupp bestående av näringsliv, Länsstyrelsen och Region Värmland bildats.

Med omställningen från fossila bränslen konsumeras mer el, kapaciteten behöver fördubblas för att möta upp användandet. 37% av all ström som konsumeras i Värmland köps in. Finns potential för Värmland att ha elenergiproduktion.

Kriget i Ukraina har förtydligat energibehovet och vart energin produceras. Beroende av gas från Ryssland är inte önskvärt.

EU har beslutat att från 31 december 2026 ska all nybyggnation av offentliga byggnader med yta över 250 kvm ha solceller installerade, 31 december år 2027 ska alla offentliga byggnader som genomgår rotreovering installera solceller.

Från 31 december 2029 ska all nybyggnation av privatbostäder installera solceller.

Görs inte investeringar med produktion av solpaneler på hemmaplan kommer mycket att hamna i Kina.

Glava Energy Center erbjuder samtliga kommuner att tillsammans se över energibilden i respektive kommun. Kommuner med tung industri bör ta energifrågan i stor beaktan.

Finns ingen nationell samordning, måste lösas på lokal nivå. Glava Energy Center kan stötta kommuner i att göra energiplaner men inte skriva åt dem.

Ansökan till ett 3-årigt genomförandeprojekt med ERUF lämnas in september 2023.

Syfte att utveckla lokal energiledning.

Arvika kommun kommer delta för att säkerställa energi till företag, samhälle, privathushåll och nyetableringar i kommunen. Peter Söderström, KSO Arvika kommun uppmanar andra kommuner att delta.

För de som önskar mer information kontakta Magnus Nilsson, VD Glava Energy Center.

Anteckningar skrivna av

Johanna Berglind De Backer
Koordinator

Justeras av

Åsa Johansson
Ordförande Värmlandsrådet

Henrik Frykberger
vice ordförande Värmlandsrådet

Deltagarlista

Organisation

Namn

Arvika kommun

Kristina Bengtsson Nilsson
Peter Söderström

Eda kommun

Hanna Andersson

Filipstads kommun

Christer Olsson
Hannes Fellsman
Åsa Hååkman Eriksson

Forshaga kommun

Per Lawén
Göran Adrian

Grums kommun

Malin Hagström
Erica Andrén
Ulrica Jacobs

Hagfors kommun

Jens Fischer
Tomas Pettersson
Richard Bjöörn

Hammarö kommun

Solveig Gard
Bosse Henriksson

Karlstads kommun

Ulrika K Jansson
Frida Poulsen

Kils kommun

Anders Johansson
Irene Lennemyr Winkler
Sigbrith Martinsson

Kristinehamns kommun

Lars Nilsson
Marie Oudin
Martin Willén

Munkfors kommun

Mathias Lindqvist
Jan Olof Appel
Staffan Jofjell

Region Värmland

Elisabeth Björk
Åsa Johansson
Sofia Magnusson
Sara Gunnarsson
Sara Kihlström
Stina Höök
Mattias Joelsson
Fredrik Larsson
Erik Evestam
Ingrid Strengsdal

Storfors kommun

Eva-Lotta Härdig
Johan Rosqvist

Sunne kommun

Henrik Frykberger
Linda Johansson
Petra Svedberg

Säffle kommun

Ann Mlakar
Ingemar Rosén

Torsby kommun

Peter Jonsson
Ronnie Walfridsson

Årjängs kommun

Kristina Kristiansson
Birgitta Evensson
